

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXXI. De Monasteriis Nitriae, & de iis quae cellae vocabantur; item
de Monasterio Rinoco rurorum; & de Melane, Dionysio & Solone.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

A

Κεφ. λα΄.

CAPUT XXXI.

Περὶ τῶν ἐν τῇ νιτρίᾳ, καὶ τῶν καλυμμένων κελίων μοναστηρίων, καὶ
ἑξ ἑκείνων τῶν ἐν ῥινόκερω, καὶ ἐν μέλανος, διονυσίου,
καὶ ἐν σόλωνος.

De Monasteriis Nitria, & de iis que cella
vocabantur; item de Monasterio Rinoco-
rurorum; & de Melane, Dionysio
& Solone.

Καλοῖσι δὲ τὸν χώρον τῆτον, νιτρίαν,
καθότι κώμη τις ἐστὶν ὁμοιοῦς, ἐν ἣ τὸ
ἕτερον συλλέγεσθαι ἐπὶ τὸ τυχεῖν δὲ πλῆθος ἐν-
ταῦθα ἐφιλοσόφει ἀλλὰ μοναστήρια ἦν
ἀμφὶ πενήκοντα, ἀλλήλοισ ἐχώματα τὰ μὴν
σωσικῶν τὰ δὲ, καθ' αὐτὰς οἰκάντων ἐν-
τεῦθεν ἢ ὡς ἑπτὰ τῶν ἐνδον ἐρημον ἰκόντων,
ἕτερος ἐστὶ τόπος, σχεδὸν ἐξ ἑβδομήκοντα στα-
δίοις διεσῶς, ὄνομα κελία ἐν τῷ τῶν δὲ
ποσειδῶν ἐστὶ μοναχικὰ οἰκίματα πολλὰ,
καθὸ καὶ τοιαύτης ἔλαχε ἀπορηγορίας κέ-
χρηται ἢ τοσούτον ἀλλήλων, ὡς εἶδ' αὐτόθι
καλοῦντας, σφᾶς αὐτὰς μὴ καθορᾶν ἢ
ἐπαίειν συνίασι δὲ πάντες εἰς ταυτὸν
αἶμα καὶ ἐκκλησιαστέωσι τῇ πρώτῃ καὶ τε-
λευταίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος ἡ δὲ τις
μὴ ἄρῃσθαι, δὴ ἡλθὲ ἐστὶν ἀκὼν ἀπολειφ-
θεὶς, ἢ παθεῖ τινὶ ἢ νόσῳ πεπεδημένῳ καὶ
ἐπὶ θεῶν αὐτῶν καὶ θεραπείαν, ὅσα ἐνθὺς
πάντες ἀπίασιν ἀλλ' ἐν διαφόροις καιροῖς
ἕκαστος, ἑπὶ φερόμενος ὅπερ ἔχει πρὸς νό-
σον ἀρμόδιον ἐκτός ἢ τοιαύτης αἰτίας, ἐχ-
ρηγῶσιν ἀλλήλοισ, εἰ μὴ λόγων ἐνεκεν εἰς
γνώσιν Θεοῦ τεινονῶν ἢ ὠφέλειαν ψυχῆς,
ἔθου τις μαθησομένου πρὸς τὸν φερόμενον
δυναμῶν οἰκῶσι ἢ ἐν τοῖς κελίοισ, ὅσαι
τῆς φιλοσοφίας εἰς ἀκρὸν ἐληλύθασι, καὶ
σφᾶς ἀγεῖν δύνανται, καὶ μόνοι διατεθεῖν,
δι' ἡσυχίαν χωριζόμενοι τῶν ἄλλων τὰ
δὲ μὲν ἡμῖν ὡς ἐν βραχεῖ πρὸς σκή-
λεως εἰρηδῶ, καὶ τῶν ἐνθάδε φιλοσοφῶντων εἰ-
ρηδῶ καθ' ἑαυτῶν τ' αὐτῶν ἀγωγῆς διεξελ-
θεῖν πρὸς ἀείλιον, μηκνωμένῳ ἴσως τὴν γρα-
φὴν μωμῆσαι ὡς ἰδιαν γδ συνησάμενοι πο-
λίαν, ἐργα καὶ ἡθῆ καὶ γυμνάσια, καὶ διαίταν, καὶ
καιρῶν, ἐκάστη ἡλικία καὶ τὸ εἶκος δένειμαν
καὶ ῥινόκερρα δὲ, ὅσα ἐπιστάτοις, ἀλλ' οἱ-
καθεν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς δὲ ἐκείνους διέπε-
πὸν ὧν ἢ ἐνθάδε φιλοσοφῶν ἐπιθυμῶν

Hic autem locus vulgo Nitria voca-
tur, eo quod vicus quidam est fini-
timus, in quo nitrum colligunt. Porro
non exigua hominum multitudo ibi
philosophabatur. Nam circiter quin-
quaginta erant monasteria, sibi mutuo
vicina; quorum alia fratrum congrega-
tiones, alia homines separatim degen-
tes habebant. Hinc ad interiorem
eremum perguntibus, alter locus est di-
stans circiter septuaginta stadiis, qui Cel-
lia vocatur. In eo varia sunt monacho-
rum domicilia, hinc & inde dispersa: un-
de etiam locus id nomen accepit. Id
tantum vero distant a se invicem, ut Mo-
nachi qui illa incolunt, nec videre se in-
vicem, nec audire possint. Porro uni-
versi in eundem locum conveniunt, &
collectas celebrant, primo quoque & ul-
timo hebdomadis die. Quod si quis non
interfit, palam est illum abesse non sua
sponte, sed languore aut morbo deten-
tum. Et ad illum visendum curandum-
que pergunt, non statim omnes; sed di-
verso tempore singuli, ferentes id quod
quisque ad curandum morbum utile ha-
buerit. Extra hujusmodi causam, nun-
quam inter se colloquuntur: nisi forte
quis ad aliquem dicendi peritum per-
gat, auditurus ab eo sermones ad cogni-
tionem Dei, aut ad utilitatem animæ
spectantes. Porro in cellulis habitant,
quotquot ad summum philosophiæ cul-
men pervenerunt, seque ipsos regere &
soli manere possunt, quietis gratiâ à
reliquis sejuncti. Atque hæc à nobis
breviter dicta sint de Sceti, deque iis
qui ibi philosophabantur. Nam si eorum
disciplinam atque institutionem sigil-
latim persequi vellem, descriptionis pro-
lixitatem quispiam forte posset repre-
hendere. Cum enim propriam ac pecu-
liarem conversationem constituerint,
opera & studia, exercitationes & vi-
ctum, & tempus unicuique ætati accom-
modatū partiti sunt. Rinocurra quoq;
ex eo tempore viris optimis, non adven-
titiis, sed indigenis, floruit. Ex iis vero
quos illic philosophatos esse accipi,

præstantissimos fuisse competi, Melanē A
qui tunc temporis, Ecclesiam illius loci
adminiftrabat : & Dionysium qui ad
Borealem urbis partem domicilium ha-
huit : & Solonem Melanis fratrem , qui
eidem in Episcopatu successit. Ceterum
eo tempore , quo præceptum fuerat
ut omnes ubique Episcopi , qui Ariano-
rum dogmati repugnarent , sedibus suis
expellerentur , ajunt eos qui ad Mela-
nem exturbandum venerant , deprehen-
diffe illum , tanquam infimum mini-
strum , lucernas Ecclesie preparantem :
supra pallium oleo fordidatum habentem
Zonam , & ellychnia importantem .
Quem cum interrogassent de Episcopo :
ille : hic est , inquit , eumque vobis indi-
cabo . Statimque homines , utpote via
longitudine fatigatos , in aedes Episcopi
deduxit , mensamque iis apposuit , &
quos habebat cibos præbuit . Post con-
vivium vero , cum manus eorum abluif-
set : ipse enim ministrabat epulantibus :
seipsum indicavit . Illi hominem admi-
tati , cujusnam rei causa venissent con-
fessi sunt : fugiendi tamen liberam ei fa-
cultatem concesserunt , reverentia ejus
adducti . Tum vero ille : nunquam , in-
quit , detrectaturus sum eadem perpeti ,
quæ Episcopi ejusdem mecum fidei ac
sententia perpetiuntur : sed ultro ac
sponte in exilium ire paratus sum . Om-
nes porro virtutes monasticæ disciplina
sibi comparaverat , utpote ab incunte
ætate hoc philosophandi genus sectatus .
Solon vero , ex mercatore Monachus ef-
fectus , ipse quoque haud parum emolu-
menti inde percepit . Nam & fratris sui ,
& aliorum qui illic philosophabantur ,
magisterio institutus , & in iis quæ ad Dei
cultum pertinent studiosus fuit inprimis ,
& erga proximum benignus . Ac
Rinocururensis quidem Ecclesia , hujus-
modi Antistites ab initio sortita , ex eo
tempore ad nostram usque ætatem , illo-
rum institutis uti , & probos viros ferre
non destitit . Est autem ejus loci clericis
communis domus & mensa ; reliqua de-
nique omnia communia .

αείρας ἔγνω , τὸν τε μέλανα τὸν καὶ ἐκείνο
καιρῶ τῷ ἐκκλησίᾳ ἐπιτροποδοῦντα ἡ δὲ
νύσιον , ὃς πρὸς βορείαν τὴ πόλεως τὸ φεγγί-
σῆριον εἶχε καὶ σόλωνα τὸν μέλανα ἀδελ-
φὸν , ἐτῆς Ἐπισκοπῆς διάδοχον λέγει Ἰθνή-
κα πρὸς ἐτακτὸν ἔδν κτὲ πόλιν ἱερέας ἐπι-
δρέϊω φεγγίτας ἀπελαύνεας , καὶ ἀλαλαῖν
μέλανα ἔδν ἐπ' αὐτὸν ἐλθόντας , ἔδν λίγους
τῆς ἐκκλησίας πᾶσαι διαζῶντα οἷά γε ἔπι-
ρέτῳ ἐχάτον , Ἰππύριον τῷ ἱματίῳ ἔπι-
B ἐλαίῳ τῷ ζῶντι ἔχοντα , καὶ τὰς Ἰουδαί-
δας ἐπιφεγγίμον' ἐρωτήθηνα ἡ πᾶσι ἔπι-
σκόπῳ εἰπὴν , ὡς ἐνθάδε ἐστὶ , καὶ μὴ ἴσως τῶ-
λον' ἀντίκα ἡ ἔδν ἀνδρας οἷά γε ἔξ ὁδὸ κα-
μηκότας , εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν καὶ ἀγαθῶν ὀν-
γῆσαι , καὶ τράπεζαν πᾶσθῆναι , καὶ ἐν τῇ
ὄντων ἐσιᾶσαι μὲν δὲ τὴν ἐσιᾶσιν , ἡ δὲ ἄλλα
τὰς χεῖρας , διηκοῦντο γὰρ τοῖς ἐσιᾶσιν ,
ἑαυτὸν πρὸς ἀγαθῶν ἔδν ἡ τὸν ἀνδρα ἑτα-
μάσθῆναι , ὁμολογήσαι μὴν ἐφ' αὐτὸν ἐκλήθη-
σαι αἰδοῖ ἡ τῇ πρὸς αὐτὸν , ἔξῆσιν δὲ ἔπι-
C φυγῆς τὸν ἡ Φάναι , ὡς ἔδν ἀν πρὸς ἡμῶν
τὰντα τοῖς ὁμοδόξοις ἱερεῶν ἑταμέσαι ,
ἀλλ' ἐκοντὴ ἐλέας εἰς τὴν πρὸς ἡμῶν ἐλθῆναι
πᾶσαν ἡ , οἷά γε ἐκ νέας φιλοσοφίας , μονα-
χικὴν δρέϊν ἔξῆσῃτο ὁ ἡ σόλων δὲ ἔπι-
πόρε εἰς μοναχὸν μεταβαλὼν , ἡ ἡ αὐτῶν
ὀλίγον ἀπὸ τῶν ἐκθῆνδε ὡφελείας ἑταδ-
δασκάλῳ γὰρ τῶ ἀδελφῶ καὶ τοῖς τῶν φι-
λοσοφῶσιν ἐπιμελῶς παιδιδθεῖς , ἐπῆ τὸ
θεῖον ὁπμάλιζα πρὸς ἡμῶν ἐταδῆσαι , καὶ
πρὸς τὰς πέλας ἀγαθὸς ἐτύγχανεν ἡ μὴ
ῤῥνοκερῶν ἐκκλησία , τοῖς τῶν δὲ δρέϊν
ἡ γυμνῶν ἐπιτυχῆσαι , ἡ δὲ ἐπιπῶν δὲ ἐκείνῳ
D μέχει ἡ εἰς ἡμᾶς , καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκείνῳ ἑτα-
μένῃ θεομοῖς , ἐ ἀγαθὸς ἀνδρας φεγγί-
κοινη δὲ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς κληρικῶν οἰκιστῶν
τράπεζα , καὶ ἡ ἄλλα πάντα .